

Единая Социальная Сеть

Харьковский городской совет
Департамент труда и социальной политики
Управление труда и социальных вопросов
Городская общественная организация «Творческое содружество «SENSUS»
Харьковский городской социальный проект «Единая социальная сеть»

Социальный вестник

№1 / 2018 г.

Кращі практики в соціальній політиці з досвіду роботи партнерів «Єдиної соціальної мережі»

4 червня 2018 р.
Відвідування Чернігівської міської Ради **Стор. 3**

29 березня 2018 р. Конференція членів «Єдиної соціальної мережі» **Стор. 14-15**

2 червня 2018 р. Початок проекту «Слобожанщина, Полісся і Волинь – разом: кращі практики в соціальній політиці». Від'їзд з м. Харкова

Стор. 3

Инклюзивный фестиваль «Взаимодействие»

харьковской территориальной громады, создания демократического инклюзивного общества и привлечения внимания к этому вопросу широкого круга населения. В эти дни участники фестиваля продемонстрировали возможности и приемы создания инклюзивных спектаклей, постановок, концертов и экскурсий.

С 23 по 26 февраля 2018 года в Харькове проходил инклюзивный фестиваль «Взаимодействие». Это инициатива Общественной организации «Креавита», к которой присоединились организации и учреждения культуры, образования, спорта, услуг и досуга с целью включения людей с инвалидностью в жизнедеятельность

- Форум инклюзивных проектов
- Открытая дискуссия «Учимся вместе: инклюзия в действии»
- Инклюзивный фитнес
- Инклюзивные мастер-классы
- Спектакли с жестовым переводом, тифлокомментированием, электронным либретто
- Фотовыставки

- Видеогид по музею
- Инклюзивный турнир по мини-футболу
- Инклюзивная игровая
- Демонстрация мотивирующих документальных фильмов

Продолжение статьи на странице 13

В этом номере:

- Стр. 2** Инклюзивный фестиваль «Взаимодействие».
- Стр. 3** Слобожанщина, Полесье и Волянь – вместе!
- Стр. 4-5** Вишиваємо Україну.
- Стр. 5** «Дім Людини» в подорожі за досвідом.
- Стр. 6** Вишиваний шлях.
- Стр. 7** Відвідування Центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Відродження» в м. Чернігові.
- Стр. 8** Дитячий «Форум – театр».
- Стр. 8** Добрые традиции Слобожанщины.

- Стр. 9-12** Летопись событий. Фотокаталог ECC.
- Стр. 13** Инклюзивный фестиваль «Взаимодействие».
- Стр. 14-15** Наша сила – в единстве!
- Стр. 16-17** БО «ХБФ «Надія Є».
- Стр. 17** ГО «Харківський центр реабілітації «Право вибору» Проект «Старт до інклюзії».
- Стр. 18** Що таке Примирення і як його досягнути? Почуй світ та розкажи про це.
- Стр. 19** Літо – це маленьке життя...

Слобожанщина, Полесье и Волынь – вместе!

Вот уже четвертый год подряд представительная делегация представителей Департамента труда и социальной политики Харьковского городского совета, руководителей социальных учреждений и общественных объединений – членов «Единой социальной сети» на рубеже весны и лета отправляется в ознакомительно-презентационный визит в рамках цикла ежегодных проектов ОО «Институт социальной политики региона» под общим названием – «Лучшие практики в социальной политике». В этом году основной целью харьковчан было посетить Чернигов, Ровно и Луцк. Поэтому официальным лозунгом проекта стало: «Слобожанщина, Полесье и Волынь – вместе!»

В общей сложности было преодолено свыше 2000 км. Рабочая программа визита включала в каждом из этих городов встречу в горсовете, посещение различных социальных учреждений и общественных организаций.

В путь делегация отправилась ранним утром 2 июня, чтобы еще до начала рабочей недели проехать часть пути и выкроить дополнительное время на ознакомление с туристическими и культурными достопримечательностями посещаемых городов.

И первой остановкой в пути стал уже традиционный обед в кафе «Полтавские галушки» в с. Вильшанка, хозяин которого, предприниматель Сергей Жученко, бесплатно кормит всех военнослужащих и волонтеров, которые останавливаются у его харчевни.

Первым городом официальной программы был Чернигов. Но подходящего места для размещения в нем на две ночи для 30 человек не нашлось, поэтому на первую ночевку пришлось остановиться в Нежине. О чем мы совершенно не пожалели. Небольшой городок оказался славен не только знаменитыми огурцами, но и большим количеством храмов, местами, связанными с Н.В. Гоголем, который здесь учился, потрясающим музеем

«Почтовая станция». А еще бросилось в глаза огромное количество табличек с QR-кодами, которые были установлены в рамках отдельной городской программы.

В воскресенье культурная программа продолжилась ознакомлением с историческим наследием древнерусской столицы на Десне. А утром 4 июня со встречи с заместителем Черниговского городского головы началась рабочая часть проекта. Из многочисленного положительного опыта реализации социальной политики в г. Чернигове хочется отметить городскую программу, в рамках которой осуществляется финансовая поддержка социально-значимых общественных организаций (бюджетные средства выделяются не на реализацию конкретных проектов, а на поддержку основной деятельности организации и ее институциональное развитие). Также следует отметить интересный опыт Черниговского городского центра социальных служб для семьи, детей и молодежи. Для размещения социальной рекламы на многих зданиях коммунальной собственности (особенно таких учреждениях, как школы, библиотеки и т.п.) установлены специальные конструкции, что позволяет не платить владельцам коммерческих носителей за размещение плакатов о пропаганде здорового способа жизни, волонтерства, предотвращения насилия в семье и пр.

Как ни интересно было в Полесье, но впереди нашу делегацию ожидала Волынь, поэтому поздно вечером автобус отправился дальше на Запад, чтобы, перенеся в Житомире, рано утром 5 июня оказаться на Ровенщине.

Встреча со специалистами социальной сферы и общественниками г. Ровно началась с выступления вокального коллектива городского территориального центра социального обслуживания. Потрясающее по своему эмоциональному накалу пение (когда стоя подпевал весь зал) и задавало общий настрой второго дня рабочей программы. Что касается знакомства с опытом реализации социальной политики в Ровно, то самым ярким было впечатление от слаженной работы коллектива Управления труда и социальной защиты населения городского совета.

По пути в областной центр Волинской области делегация остановилась на ночевку в гостиничном комплексе «Скольмо» в непосредственной близости от одного из природных чудес

Украины – «Тоннеля любви». Который, естественно, был не оставлен без внимания харьковчанами.

6 июня нас ждало изучение луцкого опыта, среди которого хочется выделить оригинальное организационное решение. В структуре исполнительных органов Луцкого городского совета создано Управление социальных служб для семьи, детей и молодежи, что позволило значительно улучшить оплату труда и условия работы его сотрудников.

А потом был почти тысячекилометровый маршбросок в обратном направлении, чтобы почти в полночь с четверга на пятиципочку оказаться на площади Конституции в Харькове.

В заключение хочется отметить, что на самом деле впечатлений в этой поездке было гораздо больше. За несколько дней мы посетили три мэрии и полтора десятка центров социальных служб, территориальных, реабилитационных центров, а также других муниципальных и общественных социальных учреждений. На каждой из встреч мы знакомились, обменивались контактами и договаривались о совместной деятельности. Мы не только изучали чужой опыт, но и делились своим.

Проект 2018 года «Лучшие практики социальной политики: Слобожанщина, Полесье и Волынь – вместе!» завершился. Но впереди у его участников – попытки использовать полученный опыт, разработка новых проектов, придуманных в ходе визита (в том числе и с новыми партнерами) и, возможно, планирование такой же насыщенной поездки на 2019 год.

О.В. Кулинич,

менеджер проектов ОО «Институт социальной политики региона», руководитель проекта «Лучшие практики социальной политики: Слобожанщина, Полесье и Волынь – вместе!»

Вишиваємо Україну

*«Можна все на світі вибирати, сину,
Вибрати не можна тільки
Батьківщину»*

Василь Симоненко

У цьому році наш «Вишиваний шлях» пролягав Слобожанщиною, Поліссям, Волинню. Я – історик, тому мій есей буде присвячено, власне, містам, в яких ми перебували, та людям, які в них проживають.

Чернігівське Полісся. Чернігівські землі лежать у лісовій смузі – це так зване Чернігівське Полісся, в якому вирізняють ще Новгород-Сіверське Полісся. Це – земля багаті історії, овіяна переказами і легендами, оспівана поетами, ославлена митцями. Одне з її міст – відомий з часів Київської Русі, повний легенд **Ніжин**. Він пережив багато ворожих нападів, але ніколи не був зруйнований повністю. Його берегами є храми, які захищають мешканців і сприяють їхнім талантам. Про Ніжин кажуть, що це – місто, де храмам тісно. За легендою, Ніжин – місто святе і кількість храмів тут має постійно збільшуватись. Я в усіх храмах, в які ми заходили, клала гроші в скриньку, а згодом дізналася, що в давнину кожен подорожній мав тут робити пожертви на розвиток храмів. Тож я інтуїтивно діяла правильно. А цікаві екскурсії по місту переконали в тому, що в Ніжині можна не тільки доторкнутись до історії держави, а й відчутти його атмосферу – спокійну і затишну. Ми були в Ніжині у вихідний день, тому просто милувалися цим містом.

Чернігів. Це місто вважається одним з наймістичніших українських міст. І це не дивно з огляду і на велику кількість існуючих про нього легенд, і на те, що навіть походження його назви й досі оповите таємницями. У Чернігові було багато зустрічей – і в місцевій адміністрації, і в центрі соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді, у центрі «Відродження», навчальному центрі інклюзивної освіти, центрах «Батьки і дитина разом», «Інтеграція». Я побачила і високий професіоналізм

соціальних працівників, відданість своїй роботі, і реальне соціальне партнерство органів влади і громадських організацій, і волонтерів, і батьків, що самовіддано піклуються про своїх особливих дітей. Багата історія Чернігівщини, висока духовність, прекрасні люди викликали в мені думку, що не випадково саме тут, побіля Ніжина народився і виріс Олександр Якович Кониський – автор «Молитви за Україну», духовного гімну українського народу.

Волинь. Як написано в Етнографічному словнику від 1853 року, «Здавна Волинь поділялася на три частини: від Київської та Подільської губернії до містечка Любара вона називається Україною, від Любара по р. Случ... – Волинню, а вже звідси до Мінської губернії – Поліссям». Нинішні Рівненська і Волинська області складають велику частину давньої Волині. Місто **Рівне** – обласний центр Рівненської області. Часто можна почути, що Рівне – звичайне провінційне місто, якому волею долі судилося стати обласним центром. Утім, в його історії були події, які роблять Рівне унікальним. Так, зокрема, у найтяжчі для України часи Рівне тричі ставало столицею – під час Української революції 1917 – 1920 рр. та в роки німецько-нацистської окупації. Саме на Волині зародилася УПА – з «Поліської Січі» Тараса Бульби-Боровця, яка вела національно-визвольну боротьбу. Тут діяв леген-дарний «Клим Савур» – Дмитро Клячківський, організатор і перший командир УПА на Волині, якому в центрі м. Рівне поставлено пам'ятник. У різні часи тут жили і творили М. Лисенко, М. Драгоманов, У. Самчук, О. Теліга, В. Короленко.

Місцеві кажуть, що Рівне – це місто дерев, парків, скверів, церков і патріотів. І в останньому я переконалась під час виступу хору в міській адміністрації. Вдруге у своєму житті я настільки була охоплена емоціями від української пісні, що сльози потоками полилися з моїх очей. Уперше таке

сталося зі мною у червні 1991 року, коли я, як депутат Луганської міської ради, перебуваючи у складі делегації депутатів-демократів у Львові, уперше почула у виконанні хору в соборі св. Юра «Молитву за Україну». Тоді я, ридючи так, як ніколи в житті, ще й до проголошення незалежності України, яке станеться незабаром після цього в серпні, народилася як свідомий український патріот. Коли в Рівному пролунали вже тільки перші рядки пісні «Я – твоя земля», то я згадала, як у 2014 році в нас, патріотів на мітингах у Луганську натовп кидав каміння і волав: «Вон с Донбасса! Вон!!!», і ми змушені були покинути рідні гнізда, в яких народилися, вирости, кохали, народжували своїх дітей... Біль за долю рідного краю рвонула душу, полилися сльози, які не стало сил витирати. Але у той же час у серці моєму забриніло почуття вдячності харків'янам за те, що не дали пропасти мені і моїм дітям, прихистили, підтримали, прийняли як рідних і, чим можуть, допомагають і донині. Українська патріотична пісня – велика сила, що пробуджує в кожному з нас незламний дух предків і дає сили встояти у борні за рідний край.

Тож у Рівному мене вразили люди – високодуховні й високопатріотичні. Вони, на моє переконання, – головна цінність цього прекрасного міста.

Луцьк. Це безумовно – перлина Волині. Відкривати його для себе – велике задоволення. Магічна велич старого міста вражає, а споглядання парків і теплих посмішок лучан робить це відкриття незабутнім. Величний замок Любарта, домівка Лесі Українки, чари стародавніх ікон та архітектурні дива тут гармонійно сполучаються поруч з новими пам'ятками та спорудами. Знайомство з досвідом реалізації соціальної політики в Луцьку було цікавим. Для мене виявилось вельми пізнавальним дізнатися про впровадження політики управління якістю в Луцькій міській раді, а також з роботою територіального центру соціального обслуговування, практиками соціальної

допомоги, діяльністю центру профтехосвіти та центру обліку бездомних громадян благодійного фонду «Переображення».

Дещо прикрим було те, що в усіх містах, які ми відвідали, тема переселенців з Донбасу була присутня тільки на рівні статистичних даних.

Зрозуміло, що в цих містах переселенців не так багато, як у Харкові, та й час робить свою справу, адже пішов уже п'ятий рік новітньої російсько-української війни. Утім, досвід Харківської міської ради у роботі з переселенцями та їх громадськими організаціями, на мій погляд людини, яка вже третій рік бере участь у «Вишиваному шляху», що пролягає по різних містах України, є на сьогодні кращим у державі.

Під час нашого «Вишиваного шляху» я вкотре подивувалася тому, якою ж прекрасною є наша рідна Україна та які прекрасні живуть у ній люди! Тож

закінчу свою оповідь Молитвою за Україну.

Боже великий, єдиний,
 Нам Україну храни,
 Волі і світу промінням
 Ти її осіни.
 Світлом науки і знання
 Нас, дітей, просвіти,
 В чистій любові до краю,
 Ти нас, Боже, зрости.
 Молимося, Боже єдиний,
 Нам Україну храни,
 Всі свої ласки й щедроти
 Ти на люд наш зверни.
 Дай йому волю, дай йому долю,
 Дай доброго світу, щастя,
 Дай, Боже, народу
 Імногая, многая літа.

Борисова О.В., доктор історичних наук, професор, зав.кафедри історико-філософських дисциплін Луганського національного аграрного університету, переміщеного до м. Харків;

віце-президент «Конгресу Сходу України»

«Дім Людини» в подорожі за досвідом

Громадською організацією «Інститут соціальної політики регіону» було впроваджено проект «Кращі практики в соціальній політиці» за фінансової підтримки Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради та за участю членів міського соціального проекту Єдина Соціальна Мережа. Метою проекту є створення можливостей для обміну досвідом та отримання знань, пов'язаних із реалізацією соціальної політики, забезпечення соціального партнерства органів влади та громадських організацій. За час робочого візиту з 2 по 7 червня 2018 року двері своїх організацій, що займаються соціальною роботою, відкрили Чернігівська, Рівненська та Волинська області.

Відповідно до робочої програми в кожному регіоні нашими представниками БФ «Дім Людини» були відвідані органи місцевого самоврядування: міські ради, управління соціального захисту населення, територіальні центри надання соціальних послуг, громадські організації та

благодійні фонди, які безпосередньо займаються соціальним захистом незахищених верств населення. Усі регіони представили результати реалізації соціальних проектів що підтримані бюджетом участі.

Нашою організацією відокремлено для себе роботу КЗ «Чернігівський навчально-реабілітаційний Центр № 2» де навчаються діти з розумовою відсталістю.

Місто Рівне гостинно прийняло представників нашої делегації піснями творчого колективу «Надвечір'я» який функціонує при територіальному центрі м. Рівне. Люди «золотого» віку завдяки цій ініціативі розвиваються, спілкуються та беруть участь у міських концертних програмах та фестивалях. За підтримки Рівненської міської ради (Бюджет участі - 2017) всьому колективу було пошито святкові костюми. Також нашу увагу до себе привернула громадська організація «Асоціація батьків дітей інвалідів» де мами та тата дітей з інвалідністю займаються соціальною адаптацією та

вихованням своїх «особливих» дітей. Протягом чотирьох років батьки-представники організації, які мають таких дітей, до спільної співпраці та спілкування залучали інших батьків. Радістю представників нашого фонду було те, що міська влада сім місяців тому надало приміщення та виділено субвенцію на покриття комунальних послуг. Треба зауважити, що представники організації працюють на волонтерських засадах, а перебування всіх дітей в Центрі є безкоштовним.

Дана поїздка для нашої організації є першою. Метою нашого відвідування є знайомства з організаціями та пошук партнерів задля продовження статутної діяльності Фонду. Мета була досягнута повністю. Ми готуємося до плідної співпраці з КЗ «Харківський міський центр комплексної реабілітації для осіб з інвалідністю «Промінь». Керівник Клубу дозвілля та розвитку особистості для людей з особливими потребами «Друге Дихання» готова поділитися з батьками дітей-аутистів з правилами здорового харчування, завдяки чому діти зможуть вийти із стресового стану організму та поліпшити психо-емоційний стан.

Керівництво Фонду вдячне організаторам даного проекту за надану можливість в обмін досвідом з іншими організаціями різних регіонів.

О.С. Бесседін, голова БО «БФ «Дім Людини»

Тел. 099 170-53-01

Вишиваний шлях

Харків – унікальне місто, яке поєднує в собі стрімкий розвиток різних сфер життя, діалог культур, співпрацю влади та громадськості. У Харкові народжуються яскраві ідеї, які втілюються у життя, гучні наукові, соціальні, інфраструктурні, культурні, іміджеві проекти.

Одним із прикладів таких проектів, який реалізується вже понад три роки, є соціальний проект громадської організації «Інститут соціальної політики регіону» «Слобожанщина, Полісся і Волинь – разом: кращі практики в соціальній політиці». Даний проект дозволяє вивчити й обмінятися досвідом з багатьма містами України та отримати нові знання, пов'язані з реалізацією соціальної політики, забезпечення соціального партнерства органів влади, громадських організацій та наукової спільноти, розвитку волонтерського руху у різних регіонах України.

Цього року партнери міського соціального проекту «Єдина соціальна мережа» завітали з ознайомчо-презентаційним візитом до міст Чернігів, Рівне та Луцьк. Серед учасників мандрівки була громадська організація «Асоціація багатодітних сімей «АММА», якій є чим поділитися з колегами з інших областей. Вона протягом майже 25 років проводить вагому роботу з сім'ями м.Харкова та Харківської області, формує повагу до інституту сім'ї у суспільстві, укріплює сімейні цінності через різнобічну соціальну роботу, вирішує нагальні питання сімей з дітьми, має тісну співпрацю з колегами з різних регіонів, охоче ділиться і переймає досвід.

Для нашої організації було дуже важливо побачити особливості роботи з багатодітними сім'ями у регіонах. На наше здивування основну роботу з підтримки сімей здійснюють саме профільні департаменти та соціальні служби: оздоровлення, пільги, міжнародні подорожі, святкові заходи, відвідування закладів культури й відпочинку та, на жаль, подібних наших

організації немає в жодному з трьох відвіданих міст. А це говорить про те, що в цих містах не делегується громадським організаціям право на надання соціальних послуг, не налагоджена співпраця активних громадян, організацій з органами влади, або всі проблеми багатодітних родин вирішуються швидко та немає потреби у появі громадських органів підтримки й допомоги.

Цікавим був досвід Чергігова із заборони будь-яких благодійних зборів у закладах освіти, охорони здоров'я та спрямування необхідних коштів з міського бюджету на потреби цих закладів. Ця ініціатива міста дуже позитивно сприймається городянами і сприяє підвищенню довіри до влади та формуванню почуття захищеності.

Луцьк і Рівне здивували та порадували багатьма іновіаціями у роботі з людьми з особливими потребами. Також, відвідуючи різноманітні культурні заклади, можна було побачити об'яви з інфомацією про вільний, не обмежений певними днями, пільговий вхід певним категоріям населення. Це, на нашу думку, дуже правильна ініціатива, яка дозволяє людям різних категорій мати рівні права з іншими.

Кожне місто на вишиваному шляху харківської делегації відкривало свої найкращі сторони. Представники усіх без винятку закладів, установ та організацій демонстрували та розповідали про власні здобутки, важливі соціальні новачії, про ефективні інструменти взаємодії громадськості з органами влади, які дають можливість покращити життя пересічних громадян, що потребують тієї чи іншої допомоги. Цей досвід дуже важливий, оскільки дозволяє побачити сильні та слабкі сторони власної роботи і скорегувати, покращити якість послуг, які надаються у своїй громаді.

Крім офіційної частини візиту, кожне місто відкривало перед нами свої загадкові царини: храми, історичні і природні пам'ятки, музеї, парки, фортеці, унікальну атмосферу, яка

безперечно впливає на його містян, їхні взаємини, поведінку, ставлення до інших, тощо.

Наша країна чудова та мальовнича, гостинна та відкрита до тих, хто її щиро любить. Було дуже приємно знову стати частиною чудового вишиваного шляху та досягнути красу, неповнотність і багатство нашої любові України. Успіхів та розвитку проекту «Кращі практики в соціальній політиці»! А ми до наступної подорожі підготуємо нові приклади вдосконалених соціальних послуг, завдяки яким життя наших громадян стає краще й насичініше.

*Ібрагім Юлія Сергіївна, президент ГО «Асоціація багатодітних сімей «АММА», PhD, доктор філософії
Тел. 068-065-76-86; 066-054-24-14
www.amma.org.ua*

Жінці, матері, берегині роду

Ти – пристань для знедолених і бідних...

Скарбниця благородної душі...

Ти – цвіт завжди весняний серед квіту,
Поглянь, тобі вклоняються сади!

Ти – спільна втіха, ти – дітей опора,
Почуй, про тебе пишуться вірші,
Прислухайся, тобі шепоче море,
Торкаючись до глибини душі...

Ти є вірець, щоб досягти вершини!
Ти – приклад для жіноцтва всіх часів!
Тож хай Господь тобі вертає сили!
Я дякую, що Він тебе створив!

Мене захоплює твоя сердечність,
Твоя любов і ніжність до діток.
Неси своє добро, ясніше світла,
Хай через терни, але до зірок!

*Пода Тетяна,
член ГО «Асоціація багатодітних сімей «АММА»*

Відвідування Центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Відродження» в м. Чернігові

Під час ознайомчо-презентаційного візиту в рамках проекту «Слобожанщина, Полісся і Волинь – разом: Кращі практики в соціальній політиці» ми відвідали такі міста, як Чернігів, Рівне та Луцьк, де ми змогли ознайомитися з діяльністю органів соціального захисту, та відвідати центри соціально-психологічної допомоги сім'ям, медико-соціальної реабілітації дітей-інвалідів, інклюзивної дошкільної та середньої світи, психолого-соціальної допомоги учасникам АТО, професійно-технічної освіти, соціального обслуговування та інші. Кожен заклад дивував своєю оригінальністю, відкритістю, професійною оснащеністю та готовністю допомагати соціально незахищеним верствам населення.

У цій подорожі мені особливо сподобалась презентація роботи Центру комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Відродження» в місті Чернігові. Даний центр був створений 20 років тому завдяки Пасічнику В. І., який і по цей день очолює його особисто. Завдяки своїй наполегливості він зміг привернути увагу іноземних благодійників, котрі й профінансували даний проект. Зараз центр працює також за активної підтримки органів місцевої влади. У структурі даного центру є два підрозділи: відділення соціальної реабілітації та стаціонарне відділення. У штаті центру є велика кількість працівників, які доглядають, навчають та допомагають дітям, а в деяких

випадках може бути і по декілька працівників на одну дитину. Батьки також беруть участь у реалізації індивідуальної реабілітаційної програми. Це забезпечує їх підвищену обізнаність на шляху подолання дитиною наявної проблеми, опанування навичками спеціального догляду та виховання у родинному колі.

Пріоритетною метою центру «Відродження» є забезпечення висококваліфікованою медико-соціальною допомогою дітей з інвалідністю та

інших тяжко хворих дітей, яка спрямована на відновлення утрачених функцій органів і систем, соціальну адаптацію дітей у суспільстві, їх соціальний захист, а також профілактику дитячої інвалідності та виконання державних і регіональних програм з питань оздоровлення дітей. У центрі проводяться медичні заходи, а саме: обстеження хворих діток лікарями і призначення їм медичних процедур. Ми побачили кабінети, призначені для функціональної діагностики, фізіотерапевтичних процедур (масаж, гідротерапія,

танцювально-рухова терапія, фізкультура, заняття на тренажерах, басейн та музикотерапія). Також центр проводить заходи професійної орієнтації, під час яких діти можуть займатися в кабінетах трудового спрямування, а саме: швейному, комп'ютерному, деревообробному та на кухні. Це допомагає сформувати певні навички і визначити можливість та здібності дітей з інвалідністю до майбутньої професійної діяльності.

Побачивши такий високий рівень оснащення центру та рівень опіки над дітьми, я зробила висновок, що ми повинні перейняти такий досвід, щодо організації закладу такого типу, та націлити наші знання на покращення умов схожих закладів міста Харків. Адже такі діти потребують дійсно особливого догляду і не повинні відчувати себе не потрібними в сучасному соціумі.

Якименко Ольга,

слухач ХарПІ НАДУ при Президентові України, волонтер ГО «Інститут соціальної політики регіону»

Дитячий «Форум – театр»

08 червня 2018 року в рамках реалізації соціального проекту «На допомогу захисникам Батьківщини» представниками БОБФ «ЛАДА» було проведено психологічний тренінг «Форум – театр» для дітей із сімей учасників бойових дій в зоні проведення АТО.

Форум-театр – це методика, поки що

мало поширена у нас в країні, хоча вона давно і ефективно використовується в більшості країн світу як засіб зробити суспільство більш щасливим.

Головна мета форум-театру – надання інформації та набуття навичок вирішення існуючої проблеми (конфліктної ситуації) певною людиною з використанням досвіду інших людей і з підключенням можливостей власного емоційного інтелекту.

Завданням Форум-театру є допомога у розумінні і розвитку емоційних сфер свідомості і тренуванні креативного підходу до позитивного рішення проблем.

Під час участі в форум-театрі глядачі мають можливість розробити алгоритм, створити модель успішної поведінки в

складній, на перший погляд, безвихідній, ситуації. Виконуючи роль замість актора, глядач глибше занурюється в емоційні переживання головного персонажа, відчуваючи результати свого втручання. Спроба власної участі може привести глядача до іншого погляду на проблему, і є можливість знаходження іншого виходу зі складної ситуації.

Діти отримали величезне задоволення від заходу, самостійно зробили висновки та засвоїли нові способи поведінки у конфліктній ситуації.

Така інноваційна форма роботи буде і надалі впроваджуватися командою БОБФ «ЛАДА» для сімей учасників АТО.

bf_lada@ukr.net

Добрые традиции Слобожанщины

Лето наполняет нас новыми событиями, приключениями, открытиями, красками и дает заряд на весь год!

Лето ХБОРДХОДГ в этом году началось четко по календарному расписанию 1 июня с замечательного празднования – Дня защиты детей. Администрация ТРЦ «Французский бульвар» предоставила возможность детям и родителям провести этот жаркий летний день очень активно, катаясь на коньках всеми любимого катка «ШАТО».

А уже 2 июня представители нашей организации отправились осваивать лучшие практики социальной политики по городам нашей Родины. В каждом из городов мы знакомимся с интересными проектами, реализованными организациями из Нежина, Чернигова, Ровно и Луцка. Воодушевленными мы вернулись в Харьков, окрыленные новыми идеями, которые сделают наш город еще лучше.

Лето в самом разгаре, и остро стоит вопрос оздоровления «солнечных детей» по всей Украине. Нежелание видеть наших ребят в ДОУ области видно невооруженным глазом. Нам вроде бы и не отказывают, но берут без особого энтузиазма, объясняя, что условия для «особенных детей» не созданы. Пандусов нам не надо, специальных работников тоже, питание в целом подходит любое.

Поэтому мы начали активно искать возможности для оздоровления детей. Предложение неожиданно поступило от бизнесмена, замечательного, доброго и понимающего нас человека Павла Алексеевича Бабенко. Он предоставил возможность отдохнуть ребятам и родителям в июне на красивой живописной базе в Богодуховском районе Харьковской области. И уже через пару дней первый заезд из 7 семей отдыхали на берегу живописного зарыбленного водоема.

Вокруг лагеря – необъятные поля пшеницы, подсолнухов, выгон для лошадей, гуляет ослик Василий и козел Борис – предводитель всех лошадей. В

программе отдыха – возможность ежедневного купания, рыбалки, катания на лошадках, на катамаранах. А еще – зарядка, дискотека, пятиразовое питание и творческая мастерская. Ежедневно ребята трудились, создавая шедевры для друзей и родителей.

Ребята загорели, набрались сил, поправили здоровье. Показали друзьям концерт, подарили подарки, да и сами не остались без подарков. Благодаря прекрасным людям из Богодуховского района, с. Максимовка и дружной семье Павла Алексеевича Бабенко.

Добрые дела наших друзей продолжились. И вот уже во второй раз в этом сезоне нам удалось осуществить мечту многих «солнечных» мамочек – провести оздоровительный лагерь «Солнечный заезд», где смогли оздоровиться еще 7 семей. В этот заезд, кроме выше перечисленных мероприятий, произошло знакомство с местным священником – отцом Максимом. Он беседовал с детьми и родителями, играл в настольные игры с ребятами, угощал всех разными «вкусняшками». Нам не хотелось расставаться с этим человеком, и о. Максим заверил нас, что уже

в Харькове посетит наши семьи и клуб «Гайдаровец», где проходят наши занятия. А овладение навыками новой профессии звонаря церковных колоколов детям пришлось по душе, ведь о. Максим предоставил детям и эту возможность. У детей и родителей на память об этой встрече остались иконы Божьей Матери.

В программе оздоровительного лагеря состоялась поездка в музей поэта, мыслителя, философа и

музыканта Г. С. Сковороды, с прекрасным экскурсоводом Людмилой – хранительницей музея.

Каждый день завершался дискотеккой и конкурсом талантов всей семьи. Мы увидели моряцкий танец Миши и мамы Оксаны Фоменко, танец семьи Тимофея и Ирины Шевченко, Натана и Тани Эрлихман. Семья Золотаревых: Анфиса, Давид и Ирина продемонстрировали украинский танец. Виктор Барбинягра удивил чтением стихов Пушкина, посвященным женщинам. Агния Гребенникова пела и танцевала. Семья Сивцовых Люда, Кристина, Рома тоже не остались в стороне, Кристина спела несколько современных песен Лободы и Крита. Гости были очень рады и аплодировали детям стоя.

В наших бытовых вопросах нам очень помогали наши замечательные охранники Алексей и Владимир, а сосед по озеру дядя Важа каждый день приезжал к нам в гости, чтобы сделать очередной сладкий сюрприз деткам и мамочкам.

Кстати, Павел Алексеевич пригласил еще на один заезд в августе. Думаю, что мы обязательно воспользуемся еще раз такой замечательной возможностью. Спасибо за все, что вы сделали для нас, за подаренное тепло и любовь. Пусть процветает наш благословенный край и ваши дома!

Ваши «солнечные» друзья!

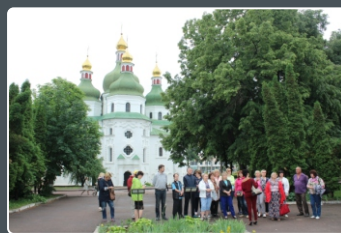
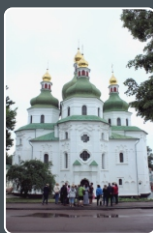

№1 / 2018 г.

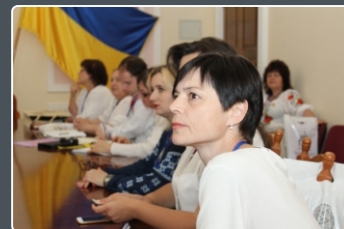
02.06.2018 р. «Полтавські галушки». с. Вільшанка

03.06.2018 р. Екскурсія містом Ніжин

04.06.2018 р. Зустріч в Чернігівській міській Раді

04.06.2018 р. Відвідування Чернігівського міського ЦСССДМ

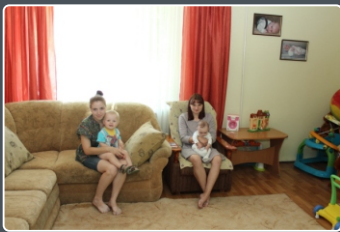
04.06.2018 р. м. Чернігів. Центр комплексної реабілітації дітей з інвалідністю «Відродження»

04.06.2018 р. Комунальний заклад «Чернігівський навчально-реабілітаційний центр № 2»

04.06.2018 р. «Чернігівський обласний центр соціально-психологічної допомоги»

04.06.2018 р. «Центр медико-соціальної та фізичної реабілітації інвалідів з порушеннями фізичного розвитку». м. Чернігів

05.06.2018 р. м. Рівне. Зустріч з представниками мерії та громадського сектору

05.06.2018 р. Екскурсійний похід містом Рівне

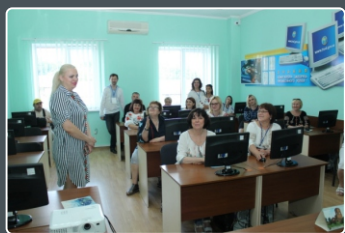

№1 / 2018 г.

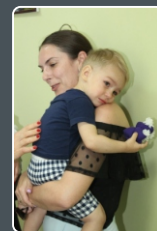
05.06.2018 р. Рівненський міський центр реабілітації інвалідів і дітей-інвалідів з порушеннями опорно-рухового апарату «КРОК»

05.06.2018 р. Рівненський «Навчально-виробничний комплекс з підготовки кадрів у сфері туризму та готельно-ресторанного обслуговування»

05.06.2018 р. Зустріч в «Асоціації батьків інвалідів дітей» Школа профорієнтації «BabySun». м. Рівне

05.06.2018 р. Відвідування «Тонелю любові». Розміщення членів делегації в готельному комплексі «Скольмо»

06.06.2018 р. Луцка міська Рада. Департамент соціальної політики

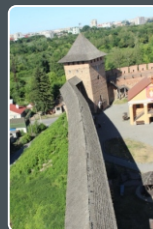
06.06.2018 р. Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) м. Луцька

06.06.2018 Відділення нічного перебування Центру обліку бездомних осіб Волинського ОБФ «Переображення»

06.06.2018 р. Експедиція містом Луцьк. Відвідування Луцького замку

06.06.2018 р. Зустріч в Луцькому «Реабілітаційному центрі «Агапе»

07.06.2018 р. Перше підведення підсумків поїздки за кулішем

Инклюзивный фестиваль «Взаимодействие»

С 23 по 26 февраля 2018 года в Харькове проходил инклюзивный фестиваль «Взаимодействие». В программу фестиваля вошли следующие культурные мероприятия:

«Вишневый сад» с тифлокомментированием

Харьковский государственный академический театр кукол им. В.А. Афанасьева впервые показал спектакль с тифлокомментированием для незрячих посетителей. Тифлокомментирование – это закадровое художественное описание того, что происходит на сцене, позволяющее незрячему или слабовидящему человеку дополнить свое аудиовосприятие. Профессиональный диктор описывает действия героев, как они одеты, как сменяются декорации, как персонажи взаимодействуют друг с другом. При этом он должен уложиться в паузы между репликами. Перед спектаклем незрячие зрители и все, кому было интересно попробовать посмотреть спектакль так, как это делают люди с проблемами зрения, смогли получить наушники в холле театра. Также специально для незрячих посетителей программа спектакля «Вишневый сад» была напечатана шрифтом Брайля.

«Уфти-туфти» на жестовом языке

Харьковский театр для детей и юношества сделал особый подарок для незлышащих детей. Спектакль «Уфти-туфти» прошел с переводом на жестовый язык. Профессиональные переводчики озвучили спектакль на жестовом языке для незлышащих и слабослышащих детей. Художественная версия жестового перевода спектакля позволила детям полностью понять и

ощутить не только слова героев, но и песни, стихи, которые звучали на сцене.

«Паяцы» с электронным либретто

В Харьковском национальном театре оперы и балета им. Н.В. Лысенко уже больше года все оперы на иностранном языке проходят в сопровождении электронного либретто. Электронное либретто – это прием универсального дизайна, который удобен для всех зрителей, и при этом только он позволяет слабослышащим людям получить возможность полноценно воспринимать оперу. Во время спектакля на электронном табло, расположенном над сценой, бегущей строкой выводится текст арий на русском языке.

Видеогид «Обзорная экскурсия по Харьковскому художественному музею»

Для незлышащих харьковчан был подготовлен видеогид по Харьковскому художественному музею. Видеогид представляет собой видеозапись обзорной экскурсии по музею, которую проводит экскурсовод и переводит на жестовый язык профессиональный переводчик. Теперь незлышащий человек может прийти в Харьковский художественный музей без переводчика в индивидуальном порядке. Для того чтобы иметь доступ к видеогиду, необходимо обратиться в кассу и получить планшет с записанной экскурсией. Также видеогид можно самостоятельно скачать в Интернете или просмотреть в режиме онлайн. Теперь незлышащие посетители смогут не только полюбоваться прекрасными произведениями искусства, но и получить о них интересную познавательную информацию.

Аудиогиды харьковских музеев

И еще об одном способе создания инклюзии в культуре уже за рамками фестиваля. Несколько харьковских музеев подготовили аудиогиды экскурсий, которые могут быть очень полезными для людей с инвалидностью. Это Харьковский исторический музей, Галерея АВЭК, Музей археологии ХНУ им. Каразина. Аудиогид – это программа для смартфонов и планшетов, которая позволяет прослушать историю о музейных экспонатах, истории, выставках. Также аудиодорожка снабжена текстом, что очень удобно для незлышащих людей. Для того чтобы послушать аудиогид или прочитать информацию, необходимо установить на смартфон программу *izi.travel*. Для работы с аудиогидом в музее рядом с экспонатом размещены специальные QR-коды. Необходимо отсканировать код или внести номер экспоната. После этого в откроется аудио и текст с историей. Также с экскурсией можно ознакомиться дома на стационарном компьютере, для этого нужно зайти на сайт <https://izi.travel/ru/ukraina/putevoditeli-po-harkov>.

В 2018 году Харьковской областной фонд «Общественная Альтернатива» планирует подготовить для двух музеев города: Харьковского художественного музея и Харьковского литературного музея специальные аудиогиды для незрячих людей. Аудиогиды можно будет слушать со смартфонов прямо в музеях, для этого для музеев будет приобретено специальное оборудование. Это, безусловно, повысит доступность и инклюзивность музеев для незрячих посетителей.

Наша сила – в единстве!

29 марта 2018 года в Харькове состоялась Конференция членов городского социального проекта «Единой социальной сети» на тему подведения итогов реализации проекта в 2017 году и о направлениях работы на 2018 год.

Со вступительным словом выступила заместитель городского головы по вопросам охраны здоровья и социальной защите населения Светлана Александровна Горбунова-Рубан.

В числе докладчиков на Конференции на тему: «О работе Центра «Семья» и взаимодействии организаций выступил Вячеслав Федорков, руководитель общественной организации «Ми – небайдужі». В данной публикации приводим его сокращенное выступление.

На моё твёрдое убеждение, время, когда что-то масштабное можно сделать в одиночку, давно осталось в прошлом и именно это убеждение в 2011 году привело нашу организацию в большую семью «Единой социальной сети».

И мой доклад как раз о коллективной работе.

Проект социального центра «Семья» был инициирован нашей организацией и поддержан Харьковским городским советом и Немецкой федеральной компанией GIZ. Сотрудничество с GIZ, помимо конкретных результатов, дало нам хороший опыт работы с крупной системной международной компанией, реализации многоуровневого проекта с нулевой точки и до полного запуска, работе по европейским стандартам с отчётностью и документами.

Геннадий Адольфович с первого дня взял проект под свой личный патронаж.

Благодарим Светлану Александровну за то, что увидела перспективу нашего проекта. А на сегодняшний день это уже полноценно работающий социальный центр.

Спасибо Татьяне Васильевне Топчий, главе администрации Немешлянского района за громадный массив работ по благоустройству в микрорайоне и территории вокруг социального центра. Сегодня с полной уверенностью можно констатировать, что это – ещё одна территория комфорта для харьковчан.

Спасибо всей команде Благотворительного фонда Виталия Хомутынника «Возрождение», депутатам Харьковского городского совета Михайлову Габриэлю Николаевичу и Тупицыну Владимиру Николаевичу за помощь в открытии центра, Болговой Ларисе Витальевне и всем сотрудникам Департамента труда и социальной поли-

тики, руководителю Общественной организации «Креавита» Шингаревой Елене Валерьевне за пандус и консультации во время ремонта.

Сила «Единой социальной сети» – в единстве.

И это в очередной раз подтвердилось, когда нам нужно было подготовить территорию к благоустройству, убрать строительный мусор, расчистить территорию под клумбу. Естественно, мы обратились в ЕСС. Откликнулись на наш призыв и пришли к нам на помощь представители 16 организаций.

Это – и организации, которые в «Единой социальной сети» со дня её создания, и молодёжные волонтерские организации, и организации ветеранов АТО.

23 августа 2017 года в день города социальный центр «Семья» был официально открыт Харьковским городским головой Геннадием Адольфовичем Кернесом и Уве Штумпфом, директором программы «Инициативные Инфраструктурные Программы для Украины».

На сегодняшний день наши партнёры это – и структуры местного самоуправления, и высшие учебные заведения, и ювенальная превенция, и, конечно же, организации – члены проекта «Единой социальной сети», на работе которых в центре я хотел бы остановиться более подробно.

ОО «Междисциплинарный институт развития»

Руководитель – Крайнова Татьяна Ивановна. Основные виды деятельности:

- развивающие инклюзивные группы для детей и подростков;
- психолого-логопедическая группа для детей, переживших травматические события;
- школа современной психологии для родителей;
- «Площадка понимания» – междисциплинарная научно-практическая группа специалистов инклюзивного направления.

ОО «Центр развития «Будущие гении»

Руководитель – Король Елена Владимировна

- музыкальная логоритмика для детей дошкольного возраста;
- текстильная игрушка своими руками – дети самостоятельно создают игрушки из ткани и ниток;
- цикл тренингов для подростков, молодёжи и взрослых по теме: «Управление конфликтами».

ОО «Правовой центр «Содействие и развитии»

Руководитель – Бурдукова Марина Викторовна.

Организация осуществляет консультации для жителей Харькова по трудовым спорам (взыскание задолженности по заработной плате, восстановление на работе и т.д.), семейным спорам (взыскание алиментов, расторжение брака, раздел имущества супругов и т.д.), порядок и сроки принятия наследства, оформления права собственности и другим вопросам.

Харьковская благотворительная организация родителей детей с хромосомными особенностями и врачей генетиков

Руководитель – Шевченко Ирина Васильевна.

С самого начала работы Центра «Семья» стало традицией проведение кулинарных мастер классов, мастер-классы по хенд мейду, логоритмика, репетиции театра «Взрослые дети». Художественный руководитель Крохмаль Татьяна Васильевна.

В рамках проекта «Обучение и подготовка детей с синдромом Дауна к овладению профессией и дальнейшей социализацией» Харьковская благотворительная организация родителей детей с хромосомными особенностями и докторов-генетиков, проводит регулярные мастер-классы, обучая детей навыкам профессии кулинара. Во время фееричных мастер-классов мы узнали много интересного о здоровом безглютеновом питании,

наблюдали большую заинтересованность и огромное желание детей освоить навыки профессии.

«Сказочное детство»

Волонтерская инициатива Юлии и Светланы Свистуновых.

- знакомство с окружающим миром;
- развитие логического мышления;
- тренировка памяти и внимания;
- музыкальная разминка;
- развитие мелкой моторики (лепка пластилином, аппликации, рисование красками).

Филиал благотворительной организации реабилитационного центра алко-наркозависимых «Шанс» г. Харьков.

Руководитель – Кулинич Юлия Леонидовна.

Программа реабилитации включает:

- групповую психотерапию;
- индивидуальные консультации;
- групповые психологические консультации;
- семейная психотерапия;
- семейные психо-консультации;
- арт-терапия.

Харьковская областная женская общественная организация «Мальва»

Руководитель – Чебан-Кудашкина Любовь Николаевна.

Занятия танцевальной терапии проходят в рамках реализации социального проекта ХОЖГО «Мальва»: «Агентство социальных инициатив и инвестиций», в частности, в рамках одного из его направлений – работы Клуба активного долголетия «Мальва - Dens».

Управление инвестиционного развития и имиджевых проектов

Руководитель – Грецкая-Миргородская Виктория Викторовна.

Совместно с Управлением мы провели Семейные фестивали – 100% фанов Харькова в Немышлянском и Московском районах.

Городской туристический информационный центр КП «Центр развития международного сотрудничества»

Руководитель – Рязанова Светлана Евгеньевна.

Для ветеранов Немышлянского района провели обзорную экскурсию по Харькову.

МГО «Наша спадщина»

Руководитель – Бондарь Вячеслав Владимирович.

Обучение и поддержка семьи для

улучшения взаимоотношений между мужем и женой, родителем и ребёнком.

Проекты:

- родительский клуб «Ты можешь быть успешным»;
- семейный клуб «Ты можешь любить»;
- подростковый клуб;
- детский клуб «Ты можешь развиваться».

Проект «Канистерапия. Харьков»

Руководитель – Поляченко Пётр Александрович.

«Уроки доброты». В рамках этих уроков мы объясняем правила общения с собаками, как бездомными, так и домашними.

Заместитель харьковского головы Светлана Александровна Горбунова-Рубан провела рабочую встречу с международными экспертами GIZ Ирис Гляйхманн и Йоменом Гали.

К нам уже приезжают в гости коллеги из других городов Украины.

Мы наладили взаимодействие с Высшей школой Харькова.

В Социальном центре «Семья» проходят выездные занятия Харьковского регионального института государственного управления Национальной академии государственного управления при Президенте Украины в рамках дисциплин «Методология регионального управления» и «Ресурсный и экономический потенциал региона».

Взаимодействуем с Юридической клиникой Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого.

В апреле этого года мы подписали договоры о сотрудничестве с Харьковским национальным педагогическим университетом имени Григория Сковороды и Харьковским гуманитарным университетом «Народная украинская академия».

Согласно договору о сотрудничестве в центре проходили месячную практику студенты кафедры социологии управления и социальной работы социологического факультета Харьков-

ского национального университета им. Каразина.

Одним из результатов стал аналитический доклад студентов «Взаимодействие общественного сектора и местного самоуправления в городах Украины» на Социальном форуме инклюзивности в декабре 2017 года, который наша организация проводила уже третий год подряд.

На социальном форуме во время второй пленарной дискуссии «Общественный сектор – социальная и образовательная платформа для инклюзии» родилась идея проведения тренингов для людей с инвалидностью.

И с января 2018 года в социальном центре «Семья» работает Совместный проект:

Общественной организации инвалидов «Кравита»

Руководитель – Шингарёва Елена Валерьевна.

и ООО «Центр управления карьерой».

Руководитель – Сингуцкая Яна Александровна.

Тренинг «Личная эффективность» направлен на выработку навыков, повышающих эффективность взаимодействия с окружающей средой. Включает в себя такие темы, как: мотивация, эффективная коммуникация, эмоциональный интеллект, асертивное поведение, стратегия поведения в конфликте, эффективное взаимодействие с рынком труда.

Подводя итог, можно констатировать, что те цели, которые мы для себя поставили в начале пути:

- завоевание доверия у населения города Харькова;
- создание системы информирования населения о работе социального центра «Семья»;
- создание благоприятного микроклимата для общения между семьями через работу социального центра «Семья»;
- создание новой схемы работы социального учреждения по мультидисциплинарному сопровождению семей, оказавшихся в сложных жизненных ситуациях, достигнуты полностью.

С момента открытия нашего социального центра на разных мероприятиях, круглых столах, «Социальном форуме» неоднократно звучали предложения о необходимости открытия таких же социальных центров «Семья», по возможности, и в других районах г. Харькова.

БО «ХБФ «Надія Є»

Однією з недержавних благодійних організацій, яка займається соціально-психологічною, профілактичною роботою з групами ризику в Харкові та Харківській області, є Благодійна організація «Харківський благодійний фонд «Надія Є», (надалі – БО ХБФ «Надія Є») організація, яка була створена ще 13 травня 2008 року, а отже має величезний досвід роботи. Організація є юридичною особою з моменту її реєстрації та має статус неприбуткової організації.

Основною метою та завданнями статутної діяльності організації є надання соціально-психологічних послуг для уразливих верств населення, профілактика соціально-небезпечних захворювань. За час існування та роботи, організацією виконувалися проекти профілактики вірусу імунодефіциту людини (ВІЛ), туберкульозу (ТБ), вірусних гепатитів В та С та інших інфекцій, що передаються статевим шляхом (ПСС) серед уразливих груп ризику (споживачі ін'єкційних та неін'єкційних наркотиків, особи без певного місця проживання, працівники комерційного сексу, чоловіки, що мають статеві стосунки з чоловіками, підлітки, ВПО, люди, що опинилися у складних життєвих обставинах, люди, що живуть з ВІЛ інфекцією, особи, які звільнилися з місць позбавлення волі, ромське населення) на території м. Харкова і Харківської області.

Основною роботою організації є: проведення профілактичних заходів, надання соціально-психологічних консультацій та послуг клієнтам, а також розповсюдження інформаційних матеріалів з питань профілактики ВІЛ/СНІД, ТБ, вірусних гепатитів В, С, ПСС.

За цей час було реалізовано більше 20 проектів. Найбільші з них: «Профілактика інфікування ВІЛ серед споживачів ін'єкційних наркотиків», «Розширення доступу до медико-соціальних послуг ВІЛ-інфікованим Харківського регіону», «Посилення матеріально-технічної спроможності ЛПЗ, в яких

заплановане впровадження ЗПТ у 2010-2011 рр.», «Профілактика ВІЛ-інфекції серед хворих на туберкульоз, які перебувають на лікуванні в Харківському обласному протитуберкульозному диспансері №1», «Організація роботи мобільної амбулаторії», «Профілактика ВІЛ серед дітей вулиць». Організація бере участь у проведенні біоповедінкових досліджень серед груп ризику. Також, організація є організатором та учасником проведення масових заходів, акцій та флеш-мобів серед населення міста Харків.

Харківський міський благодійний фонд «НАДІЯ Є» створений та функціонує з метою запобігання розповсюдження наркоманії та ВІЛ-інфекції серед мешканців м. Харкова шляхом надання благодійної допомоги уразливим групам населення, а також сприяння соціальному благоустрою різних верств суспільства, пропаганді здорового способу життя, профілактики розповсюдження ВІЛ-інфекції, наркоманії, захворювань, які передаються статевим шляхом (ПСС), туберкульозу та інших захворювань.

Основними завданнями Фонду є:

- пропаганда здорового способу життя шляхом участі у впровадженні профілактичних програм з попередження ВІЛ-інфекції, захворювань, які передаються статевим шляхом, туберкульозу та інших інфекційних захворювань;

- благодійна допомога реалізації програм статевого виховання підлітків та молоді, сприяння підвищенню ролі сім'ї, охорони репродуктивного здоров'я;

- сприяння місцевим, регіональним, загальнодержавним та міжнародним програмам, що спрямовані на поліпшення соціально-економічного становища уразливих груп населення, у т.ч. ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД;

- сприяння будь-яким гуманним проектам, спрямованим на запобігання передачі ВІЛ-інфекції статевим шляхом

і під час ін'єкційного вживання наркотичних речовин;

- створення реабілітаційних центрів для надання допомоги особам, які споживали наркотичні засоби і є ВІЛ/СНІД інфікованими;

- сприяння розвитку суспільства через толерантне ставлення та усвідомлення рівності прав всіх громадян, зокрема, людей, які живуть з ВІЛ/СНІД;

- участь у проведенні профілактичних заходів зі зниження ризику інфікування ВІЛ, захворювань, які передаються статевим шляхом і під час ін'єкційного вживання наркотичних речовин;

- організація наукових конференцій, семінарів, симпозіумів щодо проблем ВІЛ-інфекції/СНІДу;

- розроблення і організація гуманітарних, медичних, наукових, інформаційних та інших програм і проектів, спрямованих на сприяння збереження та поліпшення здоров'я ВІЛ-інфікованих та хворих на СНІД;

- надання матеріальної, соціально-побутової, медичної допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД громадянам України, іноземцям та особам без громадянства, які постійно проживають або на законних підставах тимчасово перебувають на території України, у тому числі ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД дітям, що залишилися без батьківського піклування, медичним працівникам та іншим особам, які займаються наданням медичної, соціальної та іншої допомоги ВІЛ-інфікованим та хворим на СНІД;

- сприяння розвитку всіх форм власності в галузі охорони здоров'я, пропагування здорового способу життя, участь у наданні медичної допомоги населенню, а також людям, що потребують підтримки;

- надання соціальної допомоги та соціального супроводу уразливим верствам населення.

З 2018 року організація БО «ХБФ «НАДІЯ Є» є членом та партнером проекту «Єдина соціальна мережа» при Управлінні праці та соціальних питань Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради, а також виконавцем проекту від ЄСМ «Соціальна допомога та соціальний супровід осіб без певного місця проживання для поліпшення соціального стану громади міста Харкова», чим дуже пишаємось.

У рамках цього проекту було проведено робочі зустрічі з партнерськими

організаціями, які працюють з безпритульними. Було залучено до реалізації проекту у якості партнерів Центр реінтеграції безпритульних громадян, ВБФ «Деполь Україна», БО «Мережа 100% життя» м. Харків», Обласний центр профілактики та боротьби зі СНІДом, Обласні протитуберкульозні диспансери №1 і № 7 та інших партнерів. У якості пункту надання

послуг «ночівля» було обрано пункт тимчасового обігріву за адресою: м. Харків, вул. Валентинівська, 23-г, де працюють два соціальних працівники організації, троє волонтерів, за необхідності з клієнтами працюють юрист та психолог. Для 78 клієнтів було надано послугу скринінг-тестування на туберкульоз; із тих, хто виявився з позитивним результатом скринінгу, 46 було відправлено для дообстеження до лікувальних закладів, з них п'ять клієнтів отримали позитивний результат та встановлено діагноз туберкульоз, всі клієнти розпочали лікування та досі продовжують його. Також вони були переадресовані в компліментарні напрямки проектів, що виконуються партнерськими організаціями, де ці клієнти можуть отримати додаткові послуги (продуктові набори, тесту-

вання на ВІЛ, гепатити В та С, зробити КТ та інші). В рамках реалізації проекту було оголошено збір речей для клієнтів, і протягом січня-липня 2018 року здійснювалася доставка та роздача речей для клієнтів, які мали в них необхідність. Паралельно проводився фандрайзинг із знаходження джерел фінансування закупівлі харчування для безпритульних. Отримано кошти на закупівлю продукту Мівіна для 100 безпритульних.

Наразі організація продовжує активну роботу з безхатченками, веде пошук партнерів та додаткової матеріальної бази для поліпшення умов проживання та якості проживання безпритульних, адже це є метою проекту та одним із методів покращення соціального стану громади міста Харкова.

nadiya1972@ukr.net

ГО «Харківський центр реабілітації «Право вибору» Проект «Старт до інклюзії»

Поняття інклюзії, інклюзивного суспільства все стрімкіше входить у наше життя. Дуже часто інклюзивне суспільство помилково вважають сукупністю умов виключно для людей з інвалідністю, проте насправді це система, де кожна людина почуватися безпечно і комфортно. І наш проект «Старт до інклюзії» спрямовано саме на те, щоб допомогти сім'ям, які виховують незрячих дітей, допомогти молоді з важкими порушеннями зору, дорослим людям, які втратили зір через хвороби, крок за кроком йти до інклюзії. Бо не тільки суспільство, а й люди з інвалідністю мають прикласти багато зусиль, щоб бути рівними серед рівних.

Проект «Старт до інклюзії» об'єднує кілька інноваційних соціальних проектів, які ми реалізуємо за підтримки Департаменту соціальної політики Харківської міської ради.

Наша організація має необхідний 16-річний досвід роботи з дітьми та молоддю з важкими порушеннями зору, ресурси, міжнародних партнерів надання методичної, інформаційної, консультаційної підтримки, реабілітаційної роботи.

Ми починаємо працювати з батьками незрячих дітей, починаючи з раннього віку. Міжнародна школа батьківської майстерності «Школа для матерів» вже десятий рік поспіль відкриває двері для сімей, які виховують незрячих дітей. Всі малюки і мами, починаючи з першого проекту, стали його частинкою, і ми зустрічаємося, листуємося, чекаємо літа, ділимося інформацією, підтримуємо один одного, де б ми не знаходилися.

По-різному склалася доля у наших дітей, але всі ми стали частинками однієї великої події «Школа для матерів»! За десять років малята стали підлітками і в цьому році у Харкові вони зустрілись на проекті «Крокуємо до самостійності», де вчилися готувати їжу, ходити самостійно з тростиною, спілкуватися зі зрячими однолітками, грати в настільні ігри.

Разом із нашим проектом до Харкова прийшла ідея адаптації книг для незрячих дітей із застосуванням стандартів універсального дизайну. Ми втілили цю ідею в життя. Уже три роки поспіль книги, видані нашою організацією, привертають увагу відвідувачів Міжнародної виставки книг «Книжковий Арсенал». Наші дитячі книги для незрячих дітей увійшли до колекції Музею книг та друкарства України. І нашими книгами захоплюються незрячі малюки та їх батьки.

Одним із напрямків нашої роботи є ознайомлення суспільства з особливостями соціального супроводу незрячих

людей. За останній рік ми провели шість семінарів-тренінгів із залученням спеціалістів з розвитку орієнтування у просторі та мобільності з залученням наших польських партнерів. Провели квести «Метро на дотик» та «Йди на звук», під час яких харків'яни могли познайомитися з особливостями доступності міста для людей з проблемами зору.

Наша організація є автором Міжнародного молодіжного проекту «Шлях до незалежності» для молоді з важкими порушеннями зору. Цей проект дає можливість молоді познайомитися з досвідом країн Європи щодо реабілітації, та працевлаштування людей з інвалідністю по зору. А ще він дає можливість подорожувати, знайомитися з новими людьми, знаходити друзів та відчутти смак незалежності.

Ми дуже раді, що кожен наш проект є цеглинкою в будівлі інклюзивного суспільства в улюбленому нами Харкові.

Валентина Бутенко,

директор ГО «ХЦРМІ «Право вибору»

Що таке Примирення і як його досягнути?

Внутрішній світ кожної людини наповнений світлом та любов'ю, красою та гармонією. Часом людина потрапляє в таку ситуацію, що змушена ховати свою красу від інших людей та всього світу в цілому. Завдання примирення - побачити людину один в одному, побачити внутрішню красу в людині.

Діяльність БО «БФ «Добробут України» спрямована на сприяння досягнню примирення у кризових ситуаціях та ситуаціях насильства, у тих ситуаціях, де є непорозуміння та конфлікт. Саме в таких випадках дуже важко побачити в іншому людину і те гарне, що є в ній.

Слід зауважити, що людина, яка знаходиться у стані стресу, або коли відчуває небезпеку, не здатна до емпатії, співчуття та розуміння іншого. Тому в своїй роботі ми приділяємо особливу увагу наданню підтримки особі, яка її потребує. Така робота здійснюється як в індивідуальному порядку в вигляді консультації, так і для груп осіб у вигляді груп підтримки, кіл порозуміння та емпатії.

Другим негативним чинником є низький рівень розвитку емоційної чутливості та емоційного інтелекту у багатьох людей. Значний час ми приділяємо саме цьому. Адже складно зрозуміти, що відчуває інша людина, які переживання, а часом і біль живе в ній, коли немає навички розуміння, що відчуваєш сам та не розумієш природи

виникнення тієї чи іншої емоційної реакції. Для розвитку чутливості, формування емпатичного ставлення до інших ми в своїй роботі використовуємо міжнародну програму розвитку дитини, яка широко застосовується в скандинавських країнах при роботі з людьми, незалежно від віку. А також методику Форум-театру, яка сприяє формуванню чутливості завдяки переживанню різного досвіду в безпечній атмосфері. Також, застосовуючи медіацію, ми в

більшості випадків приділяємо багато часу саме досягненню розуміння почуттів сторін, їх власних та один одного. Дуже часто ми питаємо: «як ви вважаєте, що відчував ваш співрозмовник у ту мить?». Намагання уявити почуття та переживання іншої людини вибудовують зв'язок між людьми, допомагають побачити внутрішню красу людини.

На жаль, багато людей вчиняють насильство саме через те, що відчувають багато болю, нерозуміння та

відчаю. Більшість із них має травматичний досвід, частина – сформовану модель насильства: «хто сильніший, той і правий», «або ти, або тебе», тощо. У роботі з авторами насильства ключовим завданням є побачити їхній біль, дати їм це зрозуміти, і в такий спосіб унеможливити в подальшому самовираження, допомогти їм зрозуміти, що вони завдають такий самий біль, який живе в них, і що це не наближає до зцілення та полегшення. Робота з авторами насильства вимагає багато внутрішніх сил і ресурсів тому особа, що працює сама, мусить мати мир і спокій всередині.

Примирення не завжди означає, що люди будуть мати такі стосунки, які вони мали раніше. Примирення означає, що вони вже не будуть у стані війни. З цією метою ми проводимо спільні зустрічі-медіації та діалоги, де люди можуть почути один одного в безпечній атмосфері за допомогою особи, яка здатна бачити красу цих людей, і має здібності допомогти їм у цьому.

Головна мета нашої діяльності – показати людям, що життя можливе без насильства, що підтримка та розуміння один одного – це просто, що бачити красу один одного реально!

*Преображенська В.М.,
голова Благодійної організації «Благодійний фонд «Добробут України».
Тел. 095-415-22-77
<https://dobrobut-ukraine.jimdo.com>*

Почуй світ та розкажи про це

Інтегрування дітей з особливими потребами у сучасному суспільстві через фізичні та духовні практики.

Відомо що діти з особливими потребами, на жаль, і до сьогодні, стикаються зі зневагою, забобонами і страхами, які стримують їх соціальний розвиток як членів суспільства та ізолюють їх від нього.

І тому наша Громадська організація «Дом Сета», яка з в поточному році є переможцем конкурсу соціальних проєктів «Сдина соціальна мережа» з проєктом «Почуй світ та розкажи про

це», має за мету підтримати активний здоровий спосіб життя дітей з інвалідністю, розвивати фізичну підготовку через забезпечення емоційно-образного сприяння дійсності, розвивати естетичне почуття і вміння контролювати свої емоції, особливо у дітей та підлітків із вадами слуху та мовлення, це дає можливість спілкуватися з оточуючими людьми через рухи свого тіла.

Це стає можливим завдяки давнім практикам йоги. Вони впливають на людину, незалежно від обмежень і здібностей, на всіх рівнях: фізіологічному, енергетичному і ментальному; допомагаючи пробудитися, почути своє тіло, відчути його становище у просторі. Ці практики дають можливість стати усвідомленим і позитивним, почути і пізнати самого себе, своє «Я», самовиявитися через рухи, відсторонитися від проблем та отримати додаткову енергію.

Навіть в результаті одного тренування

людина відчуває підвищення емоційного стану та заряджається енергією на тривалий час. А регулярні заняття допоможуть не тільки поліпшити концентрацію, зняти втому і стрес, а й знайти вихід з депресії. Дані практики можуть стати чудовими профілактичними заходами від багатьох захворювань.

Наші заняття – це шлях до здоров'я і щастя, це – шлях духовної досконалості.

Проєкт спрямований на створення сприятливих умов для розвитку фізичної, культурної та духовної сфер життя нашої молоді, поліпшення якості життя, що сприяє зниженню злочинності та алкогольної і наркотичної залежності.

Наш проєкт проходить за підтримки Департаменту праці та соціальної політики Харківської міської ради на базі Комунального закладу «Харківська спеціальна школа-інтернат № 6»

domseta2016@gmail.com

Літо – це маленьке життя...

«Лето – это маленькая жизнь», мимо волі згадуються слова однієї відомої пісні. І з часом згадуєш ті короткі літні дні, які були даровані тобі Богом, що залишили у пам'яті яскраві спогади про зустрічі, спілкування, позитивні емоції, ті дні, що вивели тебе зі звичайної маячні, буденності і заклопотаності.

28 червня 2018 року, саме в «День Конституції» стартував цікавий захід: подорож на байдарках річкою Оскол. чотири дні об'єднана команда мандрівників (як бувалих, так і новачків, до яких відноситься і автор) долала відстань від с. Тополі до м. Куп'янськ. Досвідчені тренери-організатори забезпечували безпеку, харчування і комфорт подорожніх.

«Олеже, ми вже маємо дату та розклад сплаву, чи не хотів-би ти долучитися до нас?», - запитав у мене Валерій Скібіцький.

Я, не вагаючись, погодився на цю привабливу пропозицію. І ось 28 червня 2018 року в одному човні з Валерієм і донькою Анастасією, відчуваючи певне хвилювання перед незвичною для мене обстановкою, розпочалися чотири дні такого «маленького», але такого приємного і яскравого життя.

Багато кому цікаво, як незрячі сприймають цей світ, тому дозволю собі поділитися власними емоціями та враженнями від подорожі.

«Єдина соціальна мережа» познайомила мене з Валерієм. Працюючи в соціальній сфері, постійно стикаючись з проблемами людей, яким надається допомога нашими організаціями, ми розуміли один одного з півслова. І тому Валерій став моїм наставником з опанування веслом, став моїми очима на весь час мандрівки. Саме завдячуючи його майстерності професійного

фотографа, який знається на тому, як зробити акценти на фото, я мав уявлення про ті місця, де проходив маршрут сплаву.

На красу можна дивитися, але не бачити, а можна не бачити, але відчувати.

Тільки доторкнувшись до білої лілеї, вдихнувши повітря, насичене цілющим літнім разнотрав'ям, почувши на сході сонця як просинається пташка, впевнюєшся у тому, наскільки наша Батьківщина різноманітна і багата. Багата своєю природою, річкою, лісом,

білими крейдовими горами, очеретами, що досягають деколи п'яти метрів. І особливо багата на добро і щирість українців. Люди, що зустрічалися нам на маршруті, щиро вітали учасників сплаву, гостинно запрошували пригоститися чарочкою та щедрим літнім наїдками, що були на їхньому святковому столі, проводжали веселими жартами, які властиві лише нашим людям.

Незабутніми стали і стоянки, де відпочиваючи від човнів, подорожні, дехто з яких раніше не були знайомі, об'єдналися біля вечірнього багаття спільною піснею під акомпанемент такої необхідної в цих випадках гітари. Кожен із нас дарував ближньому посмішку та позитив, який ми інколи втрачаємо під час своєї буденності. Різні за віком, фахом, родом діяльності, ми разом насолоджувалися нашим спілкуванням і починали новий день мандрівки з ще більшим настроєм і завзяттям.

Коли відчуваєш, що від твоїх спільних та злагоджених рухів човен прямує у вірному напрямку, тоді приходиться розуміння того, що будь-яка справа може бути доведена до потрібного результату лише в разі злагодженості і наполегливості.

Так швидко і промайнули чотири дні «маленької життя», всі повернулися до Харкова, до своїх звичайних справ, зберігаючи у пам'яті приємні спогади подорожі.

А Оскол і надалі поніс свої води, обрамлені зеленню лісів, серед крейдових гір назустріч новим мандрівкам, новому літу і новій «маленької життя».

Олег Ленеток,

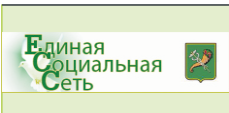
адвокат, голова ХГО незрячих юристів

Кращі практики в соціальній політиці з досвіду роботи партнерів «Єдиної соціальної мережи»

В этом номере представлена информация о работе 25 организаций-партнёров «Единой социальной сети» 2018 г. по реализации социальных заказов и социальных проектов 2018 г.

Настоящий номер «Социального вестника» подготовлен и выпущен Городской общественной организацией «Творческое содружество «SENSUS» - победителем городского конкурса предложений на выполнение социального заказа «Единая социальная сеть» 2018 г. совместно с управлением труда и социальных вопросов Департамента труда и социальной политики Харьковского городского совета. Тираж 1000 экземпляров.

© Управление труда и социальных вопросов Департамента труда и социальной политики Харьковского городского совета.
© Городская общественная организация «Творческое содружество «SENSUS»
© Материалы подготовлены Скибицим В.А., Мохнач О.Н., Сумятина И.А.
© Логотип ЕСС Кравченко О.Н.
© Дизайн, верстка Aisaid; © Фото Скибицкий В.А., Сумятин Е.А.